

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет ветеринарної медицини
Кафедра анатомії, нормальної та патологічної фізіології

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

Анатомія з латинською ветеринарною термінологією

Спеціальність	211 Ветеринарна медицини
Освітня програма	«Ветеринарна медицина»
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)

Розробник: Л. В. Плюта, д. вет. н., доцент

Розглянуто, схвалено
та затверджено на
засіданні кафедри
анатомії, нормальної
та патологічної
фізіології

Протокол від 23.06.2021 р., № 15

Завідувач кафедри

Камбур М.Д.

Погоджено:

Гарант освітньої програми

Л. Г. Улько

Декан факультету,
де реалізується освітня програма

О. Л. Нечипоренко

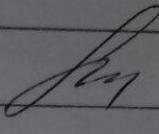
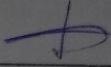
Рецензія на робочу програму (додається) надана: д. вет. н., професор Шкромада О.І.
к. вет. н., доцент Лівощенко Є.М.

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

А. Зарайк (ГІБ)
(підпис)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 30.06 2021 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуті і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми
2022 - 2023 н.р.	9030506 ш.1	Час №8 Від 16.06.22.		

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Анатомія з латинською ветеринарною термінологією			
2.	Факультет кафедра	ветеринарна медицина, анatomії, нормальної та патологічної фізіології			
3.	Статус ОК	Обов'язковий			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Анатомія з латинською ветеринарною термінологією 211 «Ветеринарна медицина» 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза			
5.	OK може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових OK)	-			
6.	Семестр та тривалість вивчення	1 семестр 1-15 тиждень 2 семестр 1-15 тиждень			
7.	Кількість кредитів ЕКТС	10			
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	
		16/14		60/60	74/76
9.	Мова навчання	українська			
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	к.в.н., доцент Плюта Лариса Василівна			
11.	Контактна інформація	pljuta@ukr.net			
12.	Загальний опис освітнього компонента	Дисципліна «Анатомія з латинською ветеринарною термінологією» в системі вищої ветеринарної освіти є одною із найважливіших фундаментальних дисциплін. В процесі її вивчення здобувач другого (магістерського) рівня спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» набуває знань щодо зовнішньої і внутрішньої будови органів, систем організму свійських тварин і птиці у видовому, породному та віковому аспектах у нерозривному зв'язку з його функціями і розвитком. З грамотним використанням латинської ветеринарної термінології. Вивчення дисципліни являє собою адаптовану до потреб ветеринарної медицини класичну модель університетського курсу, який передбачає набуття кожним здобувачем освіти знань визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі, вміння використовувати набуті знання при подальшому вивчені інших фундаментальних наук медицини та у практичній діяльності лікаря ветеринарної медицини. Дисципліна є базовою для вивчення більшості наступних дисциплін професійного спрямування. В процесі вивчення дисципліни спершу розглядається латинською ветеринарною термінологією, апарат руху (кістки, зв'язки, суглоби та м'язи), дерматологія. Надалі вивчається будова внутрішніх органів різних систем, апаратів організму, а також – серцево-судинна,			

		нервова системи, ендокринні залози, та органи чуття.
13.	Мета освітнього компонента	Метою дисципліни «Анатомія з латинською ветеринарною термінологією» є ознайомити здобувачів освіти з основами латинської мови, допомогти набути практичних умінь та навичок використання фахової латинської термінології у навчальній, науковій та виробничій діяльності, сформувати теоретичні і практичні знання про походження, принципи будови, топографію та функціонування органів, систем та апаратів організму свійських тварин, їх розвиток в онтогенезі та філогенезі.
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	<p>1. Освітній компонент базується на вивченні студентами біонеорганічної та аналітичної хімії, цитології, гістології, ембріології, органічної хімії з клінічною біохімією та інтегрується з цими дисциплінами;</p> <p>2. Освітній компонент є основою для вивчення студентами нормальної та патологічної фізіології, клінічної діагностики хвороб тварин, патологічної анатомії, акушерства, гінекології і біотехнології відтворення тварин, хірургії та топографічної анатомії, пропедевтики клінічних дисциплін та формування умінь застосовувати знання з анатомії та термінології в процесі подальшого вивчення усіх клінічних дисциплін і в майбутній професійній діяльності.</p> <p>3. Освітній компонент несумісний з обмеженням відсутні.</p>
15.	Політика академічної добroчесності	Списування під час тестування, заліку та іспиту заборонені (в т.ч. використанням мобільних девайсів, комп'ютерних гаджетів тощо). Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету) За погіршення епідеміологічної ситуації щодо COVID-19 можливе дистанційне навчання при використанні месенджерів Telegram, Viber, Whatsapp – для створення комунікаційних груп зі студентами, платформи Zoom – для організації онлайн занять, університетської платформи Moodle – для поточного і підсумкового контролю рівня знань студентів.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК:	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹		Як оцінюється РНД
Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	ПРН ₁ . Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини	ПРН ₃ Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.	
ДРН 1. Читати, писати латинською мовою, ставити та обґрунтовувати наголос; вільно володіти лексичним матеріалом і уміти класифікувати слова за відмінами з метою орфографічно правильно написання закінчень для вироблення навичок грамотного та професійного використання латинської анатомічної термінології.	x		Усне опитування на лабораторно-практичних заняттях, термінологічний контроль, написання контрольної роботи.
ДРН 2. Робити словотвірний аналіз та вільно конструювати структуру анатомічних ветеринарних термінів на базі одержаних знань; проводити герменевтику адаптованих текстів професійного та культурологічного характеру.	x		Усне опитування на лабораторно-практичних заняттях, термінологічний контроль, написання контрольної роботи.
ДРН 3. Розуміти основні закономірності будови, розвитку і функціонування тваринного організму; загальні принципи будови тіла тварин, як біологічне ціле, основні прояви життя, знати структурні елементи тваринного організму, органи, системи і апарати органів, поняття про онто- і філогенез, поняття про норму і її варіанти відхилення (аномалії) в будові і розвитку органів тваринного організму та їх систем, застосовувати сучасні	x	x	Усне опитування на лабораторно-практичних заняттях, термінологічний контроль, робота з сухими анатомічними препаратами,

¹ Має відповідати Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми, зазначається для обов'язкових освітніх компонентів ОП I та II рівня, для усіх (обов'язкових та вибіркових ОК) ОП III

методики наукових досліджень в анатомії.			муляжами.
ДРН 4. Знати та розуміти загальну характеристику скелета, його будову і поділ на відділи, закономірності будови і розвитку осьового скелета, поділ його на відділи, пояси і ланки вільних кінцівок, видові особливості будови кісток черепа, знаходити межі окремих кісток черепа свійських тварин.	x	x	Усне опитування на лабораторно-практичних заняттях, термінологічний контроль, робота з сухими анатомічними препаратами, муляжами.
ДРН 5. Розуміти безперервні та переривчасті (синовіальні) з'єднання кісток, знати типи м'язів їх класифікацію та будову, морфофункциональну характеристику шкірного покриву та його похідних, підготувати м'язи в умовах анатомікуума.	x	x	Усне опитування на лабораторно-практичних заняттях, термінологічний контроль, робота з сухими та вологими анатомічними препаратами, їх підготовлення, муляжами.
ДРН 6. Знати та розуміти значення внутрішніх органів у розвитку і життєдіяльності організму, анатомічний склад органів травного апарату, апарату дихання, сечовидільної та статової систем, поділ їх на відділи, їх значення та розміщення, видові особливості будови.	x	x	Усне опитування на лабораторно-практичних заняттях, термінологічний контроль, робота з вологими анатомічними препаратами органів та систем, їх підготовлення, муляжами.
ДРН 7. Знати ангіологію – вчення про судини, будову серця, анатомічний склад, морфологічну і функціональну характеристики кровоносної системи, морфологічний склад і функціональна характеристику лімфатичної системи, ендокринних залоз органів імуногенезу і кровотворення.	x	x	Усне опитування на лабораторно-практичних заняттях, термінологічний контроль, робота з вологими анатомічними препаратами органів

			та систем, їх препарування, муляжами.
ДРН 8. Знати та розуміти характеристику і значення нервової системи, поділ її на центральну і периферичну частини, їх взаємозв'язок, класифікацію і будову органів чуття.	x	x	Усне опитування на лабораторно-практичних заняттях, термінологічний контроль, робота з вологими анатомічними препаратами органів та систем, їх препарування, муляжами.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література ²
	Аудиторна робота			Сам-на робота	
	Лк	П.з	Лаб. . з.		
1 семестр	16		60	74	
Тема 1. Фонетика і граматика латинської мови.			28	34	1,2,27,31,32,34, 35,36
1. Вивчення латинського алфавіту. Класифікація звуків їх вимова Вивчення буквосполучення приголосних та голосних.			2	4	
2. Дифтонги та диграфи. Вивчення правил наголосу в латинській мові.			2	2	
3. Вивчення граматичних категорій дієслова.			2	2	
4. Іменник. Структура анатомічних термінів. Неузгоджене визначення. Послідовність дій при перекладі на латинську мову термінів с неузгодженим визначенням.			2	2	
5. Відмінювання латинських іменників першої відміни однини.			2	2	
6. Відмінювання латинських іменників другої відміни однини.			2	2	
7. Відмінювання латинських іменників третьої відміни.			2	2	
8. Відмінювання латинських іменників четвертої відміни.			2	2	
9. Відмінювання латинських іменників п'ятої			2	2	

² Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

відміни.				
10. Відмінювання прикметників першої групи.		2	2	
11. Узгодження прикметників з іменниками.		2	2	
12. Відмінювання прикметників другої групи. Вивчення ступенів порівняння прикметників.		2	2	
13. Вивчення числівників, прислівників і займенників, сполучників і прийменників, їх узгодження.		2	6	
14. Префікси в анатомо-гістологічній термінології Латинські та грецькі числівники в ролі префіксів.		2	2	
Тема 2. Біоморфологічні закономірності будови і розвитку організму.	2	2	2	1,3,4, 5,14,16,20, 24,25,31,36
15. Анatomічні площини і напрямки, частини та ділянки тіла тварини. Вивчення загальних анатомічних термінів.		2	2	
Тема 3. Будова осьового скелету.	2	6	6	1,3,4,5,14,24,25, 31,36
16. Вивчення будови поперекового хребця та вивчення будови грудного відділу.		2	2	
17. Вивчення будови шийного відділу хребта тварин.		2	2	
18. Вивчення будови поперекового, крижового і хвостового відділів осьового скелета тварин. Вивчення будови ребра, реберного хряща, грудини, грудної клітки.		2	2	
Тема 4: Скелет кінцівок.	2	6	6	1,3,4, 5, 24,25, 31,36
19. Вивчення будови скелета поясу грудної і тазової кінцівки.		2	2	
20. Вивчення кісток стилоподію грудної і тазової кінцівок.		2	2	
21. Вивчення будови кісток зейгоподію, автоподію грудної і тазової кінцівки свійських тварин.		2	2	
Тема 5: Скелет голови.	2	4	6	1,3,4, 5, 24,25, 31,36
22. Вивчення кісткового складу черепа, будови дорсальної, вентральної, потиличної, бокової поверхні черепа.		2	2	
23. Вивчення внутрішньої будови черепа, будови нижньощелепної і під'язикової кістки.		2	4	
Тема 6: Синдесмологія – вчення про з'єднання кісток.	2	2	4	1,3,4,5,8,24,30, 31,36
24. Вивчення загальної характеристики з'єднань кісток і осьового скелета. Вивчення з'єднання кісток грудної і тазової кінцівок.		2	4	
Тема 7: Міологія – вчення про м'язи.	2	8	8	1,4, 5,13,24,25, 30,31,36
25. Вивчення м'язів плечового поясу, грудної і черевної стінок, дорсальних і вентральних м'язів хребтового стовпа, вентральних м'язів шиї. М'язи		2	2	

голови.					
26. Вивчення мускулатури плечового і ліктьового суглобів.		2	2		
27. Вивчення м'язів зап'ясткового і пальцевих суглобів.		2	2		
28. Вивчення мускулатури кульшового і колінного суглобів. Вивчення м'язів заплесневого і пальцевих суглобів.		2	2		
Тема 8: Загальний шкірний покрив.	2	4	8	1,4, 5,20,24,25, 31,33,35,36	
29. Вивчення будови шкіри.		2	4		
30. Вивчення рогових та залозистих похідних шкіри.		2	4		
Всього за 1 семестр.	16	60	74		
2 семестр					
Тема 9: Загальна характеристика внутрішніх органів. Головна кишка. Передня кишка.	2	14	16	1,4, 5,9,17,18, 26,31,33,35,36	
31. Вивчення будови роту і ротової порожнини.		2	4		
32. Вивчення будови зубів, зубна формула.		2	2		
33. Вивчення будови язика та м'язів язика і під'язикового апарату.		2	2		
34. Вивчення будови стравоходу.		2	2		
35. Вивчення будови однокамерного шлунка.		2	2		
36. Вивчення будови шлунка жуйних.		2	2		
37. Вивчення будови стравоходу.		2	2		
Тема 10: Середня кишка і задня кишка.	2	4	4	1,4, 5,12,24,26, 33, 35,36	
38. Вивчення будови тонкого відділу кишечника, і його залоз.		2	2		
39. Вивчення будови товстого відділу кишечнику.		2	2		
Тема 11: Дихальний апарат.	2	4	6	1,4,5,24,26,29, 34,35,36	
40. Вивчення будови носу, носової порожнини, гортані.		2	4		
41. Вивчення будови трахеї, легенів.		2	2		
Тема 12: Сечостатевий апарат	2	8	10	1,4,5,9,10,15,19, 21,22,31,36	
42. Вивчення будови органів сечовиділення: нирки.		2	4		
43. Вивчення будови органів сечовиділення: сечоводи, сечовий міхур, сечівник.		2	2		
44. Вивчення будови статевих органів самців.		2	2		
45. Вивчення будови статевих органів самок.		2	2		
Тема 13: Будова серця. Лімфатична система.	2	12	16	1,4, 5,7,9,27,31, 34,35,36	
46. Вивчення будови серця. Кола кровообігу.		2	2		
47. Вивчення будови серця. Кола кровообігу.		2	2		
48. Вивчення великого кола кровообігу. Дуга аорти.		2	2		
49. Вивчення підключичної, грудної і черевної		2	2		

аорти, зовнішньої і внутрішньої клубових артерій.					
50. Вивчення вен тіла тварини.			2	4	
51. Вивчення лімфатичної системи.			2	4	
Тема 14: Органи імуногенезу і кровотворення.	2		2	4	1,4,5,24,26,31, 34,35,36
52. Органи імуногенезу і кровотворення. Ендокринні залози.			2	4	
Тема 15. Нервова система. Органи чуття	2		16	20	1,4,5,6,9,11,23, 28,31, 34,35,36
53. Вивчення спинного мозку.			2	2	
54. Головний мозок, розподіл його на відділи.			2	2	
55. Вивчення похідних 5-го і 4-го мозкових міхурів.			2	2	
56. Вивчення похідних 2-го і 3-го мозкових міхурів.			2	2	
57. Вивчення похідних першого мозкового міхура.			2	2	
58. Вивчення похідних першого мозкового міхура.			2	2	
59. Вивчення шийних, грудних, поперекових, крижових і хвостових спинномозкових нервів. Вивчення черепно-мозкових нервів.			2	4	
60. Вивчення зорового аналізатору. Вивчення аналізатору слуху і рівноваги			2	4	
Всього за 2 семестр.	14		60	76	
Всього	30		120	150	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1.	- презентація матеріалу що будуть розглянуті в межах теми згідно плану;		- оформлення зошиту,	
ДРН 2.	- обговорення матеріалу нової теми; - пропозиції літератури з кожної теми заняття; - використання платформи Moodle, Zoom в процесі заняття, - консультації студентів в процесі засвоєння ОК згідно графіку консультування, - контроль навчального процесу індивідуально з кожним студентом (модулі, заліки, іспити)		- засвоєння латинської фонетики; - виконання аудиторних вправ та вправ для перевірочного читання під час проведення занять, - аналіз граматичних явищ латинської мови, - оформлення та виконання домашніх вправ, - обов'язкова підготовка до ЛПЗ. - тестування по темах лабораторних робіт з використанням платформи Moodle	
ДРН 3.	- презентація лекційного матеріалу згідно плану;		- фіксація лекційного матеріалу	
ДРН 4.	- обговорення лекційного		- обов'язкова підготовка до	
		Згідно		

ДРН 5.	матеріалу; - пропозиції літератури з кожної теми лекцій;	розкладу проведення занять	ЛПЗ, засвоєння лекційного матеріалу для проведення ЛПЗ. - тематичне опитування по темах лабораторних робіт, - робота з моделями, муляжами, сухими та вологими анатомічними препаратами. - виготовлення та препарування окремого органу, системи органів або анатомічного препарату, - оформлення зошиту, презентації, - самостійна робота під час підготовки до лекцій, - тестування по темах лабораторних робіт з використанням платформи Moodle	щоденно 2 години
ДРН 6.	- використання платформи Moodle, Zoom в процесі лекції			
ДРН 7.	- консультації студентів в процесі засвоєння ОК,			
ДРН 8.	- контроль навчального процесу індивідуально з кожним студентом (модулі, заліки, іспити) - пояснення нового матеріалу ЛПЗ на наочних фіксованих препаратах (кістки, суглоби, нутрощі тощо) вологих анатомічних препаратах органів та систем, муляжах та сухих анатомічних препаратах, - препарування окремих органів та систем.			

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
Осінній семестр			
1.	Опитування на лабораторно-практичних заняттях, контрольна робота, тести та аналіз знань студентів	85/85%	7, 12, 15 тижні
2.	Комп'ютерне тестування (атестація)	15/15%	8 тиждень
Весняний семестр			
3.	Опитування на лабораторно-практичних заняттях, контрольна робота, тести та аналіз знань студентів	55/55%	8, 12, 15 тижні
4.	Комп'ютерне тестування (атестація)	15/15%	8 тиждень
5.	Іспит – тест множинного вибору	30/30%	15 тиждень

5.1.2. Критерії оцінювання

Осінній семестр

Компонент ³	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ⁴
Опитування на лабораторно-практичних заняттях, контрольна робота, тести	<35 балів	36-54 балів	55-84 балів	85 балів
	Зошити лабораторно-практичний заняття не оформлені, відсутні	Зошит лабораторно-практичних заняття оформлені, відсутні висновки та їх аналіз, тести	Зошит лабораторно-практичних заняття оформлені, наявні висновки, але відсутній їх аналіз, тести здані	Зошит лабораторно-практичних заняття оформлені бездоганно, наявні висновки,

	висновки та їх аналіз, тести	здані частково	частково	та їх аналіз, студент розуміє поставлені на вирішення проблеми, здатні розробляти та оцінювати можливі рішення даної проблеми
Комп'ютерне опитування та аналіз знань студентів (атестація)	<7 балів	8-9 балів	10-14 балів	15 балів
	Завдання не виконано	Комп'ютерне опитування виконано без розуміння взаємозв'язку поставлених на вирішення завдань, не здатні критично оцінювати інформацію з джерел літератури	Комп'ютерне опитування виконано на добром рівні проведений аналіз, синтез, узагальнення та критичне оцінювання даних з літературних джерел, здатні критично оцінювати інформацію з джерел літератури	Комп'ютерне опитування виконано бездоганно, логічно розташований матеріал з розумінням взаємозв'язків процесів розкритих з даної теми, демонструє високорозвинену здатність до критичної академічної літератури та інших джерел інформації

Весняний семестр

Компонент ⁵	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ⁶
Опитування на лабораторно-практичних заняттях, контрольна робота, тести	<20 балів	21-39 балів	40-54 балів	55 балів
	Зошити лабораторно-практичний заняття не оформлені, відсутні висновки та їх аналіз, тести	Зошит лабораторно-практичних занятт оформлений, відсутні висновки та їх аналіз, тести здані частково	Зошит лабораторно-практичних занятт оформлені, наявні висновки, але відсутній їх аналіз	Зошит лабораторно-практичних занятт оформлений бездоганно, наявні висновки, та їх аналіз, студент розуміє поставлені на вирішення проблеми, здатні розробляти та оцінювати можливі рішення даної проблеми

Комп'ютерне опитування та аналіз знань студентів (атестація)	<7 балів	8-9 балів	10-14 балів	15 балів
	Завдання не виконано	Комп'ютерне опитування виконано без розуміння взаємозв'язку поставлених на вирішення завдань, не здатні критично оцінювати інформацію з джерел літератури	Комп'ютерне опитування виконано на добром рівні проведений аналіз, синтез, узагальнення та критичне оцінювання даних з літературних джерел, здатній критично оцінювати інформацію з джерел літератури	Комп'ютерне опитування виконано бездоганно, логічно розташований матеріал з розумінням взаємозв'язків процесів розкритих з даної теми, демонструє високорозвинену здатність до критичної академічної літератури та інших джерел інформації
Іспит – тест множинного вибору	<15 балів	16-20 балів	21-29 балів	30 балів
	Завдання не виконано	Завдання виконано на 50%	Завдання виконано на 75%	Завдання виконано на 100%

5.3.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Звіти з лабораторних-практичних робіт, оформлення зошита, усні презентації, аналіз знань студентів	Згідно графіка занять
2	Виготовлення анатомічного препарату, препарування окремих органів, систем органів тощо, аналіз знань студентів	Протягом тижня до закінчення навчального процесу
3	Комп'ютерне тестування (атестація)	Восьмий тиждень занять
4	Залік, іспит – тест множинного вибору	Згідно графіку іспитів

6.НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.3.Основні джерела

6.3.1.Підручники посібник

1.Рудик С.К., Павловський Ю.О. Анатомія свійських тварин / підруч. Київ: Аграрна освіта, 2001. 575 с.

2. М.Д.Камбур, А.В.Піхтірьова, А.А.Замазій та інш. Латинська мова з основами ветеринарної термінології / підруч. Суми: Сумський НАУ, 2016. 220 с.

3.Костюк В.К. Атлас анатомії свійських тварин. Остеологія / навч. посіб. Київ: Аграрна освіта. 2001, 78 с.

4..Новак В.П. Цитологія, гістологія, ембріологія: Підручник / В.П. Новак, М.Ю. Пилипенко, Ю.П. Бичков. – К.: ВІРА-Р, 2001. 288 с.

6.3.2 Методичне забезпечення

5.Плюта Л. В. Анатомія свійських тварин / Консп. Лекцій. Суми, 2021. 168 с.

6.Плюта Л. В., Камбур М. Д., Лівощенко Є. М., Коваленко Л.М., Піхтірьова А.В. Анатомія свійських тварин / Мет. вказівки. Будова органу зору. Суми, 2018. 32 с.

7.Плюта Л. В., Камбур М. Д., Лівощенко Є. М., Піхтірьова А.В. Анатомія свійських тварин / Мет. вказівки. Анatomічна будова лімфатичної системи. Суми, 2017. 32 с.

- 8.Камбур М. Д., Плюта Л. В., Лівощенко Є. М., Піхтірьова А.В. Анатомія свійських тварин / Мет. вказівки. Синдесмологія – вчення про з'єднання кісток. Суми, 2019. 48 с.
- 9.Камбур М. Д., Плюта Л. В., Лівощенко Є. М., Піхтірьова А.В. Анатомія свійських тварин / Мет. вказівки. Основи ембріології. Суми, 2018. 34 с.
- 10.Камбур М. Д., Плюта Л. В., Лівощенко Є. М., Піхтірьова А.В. Анатомія свійських тварин / Мет. вказівки. Система органів сечовиділення. Суми, 2016. 21 с.
- 11.Камбур М. Д., Плюта Л. В., Лівощенко Є. М., Піхтірьова А.В. Анатомія свійських тварин / Мет. вказівки. Будова присінково-завиткового органа. Суми, 2016. 20 с.
- 12.Камбур М. Д., Плюта Л. В., Лівощенко Є. М., Піхтірьова А.В. Анатомія свійських тварин / Мет. вказівки. Органи травлення (частина III. Середня кишка). Суми, 2016. 18 с.
- 13.Камбур М. Д., Плюта Л. В., Лівощенко Є. М., Піхтірьова А.В. Анатомія свійських тварин / Мет. вказівки. Anatomy of domestic animals (Muscular system). Суми, 2018. 36 с.
- 14.Камбур М. Д., Плюта Л. В., Лівощенко Є. М., Піхтірьова А.В. Анатомія свійських тварин / Мет. вказівки. Будова осьового скелету. Суми, 2016. 29 с.
- 15.Камбур М. Д., Плюта Л. В., Лівощенко Є. М., Піхтірьова А.В. Анатомія свійських тварин / Мет. вказівки. Половая система самок. Суми, 2015. 20 с.
- 16.Камбур М. Д., Плюта Л. В. Морфологія сільськогосподарських тварин / Мет. вказівки. Будова клітини. Суми, 2014. 36 с.
- 17.Камбур М. Д., Плюта Л. В., Лівощенко Є. М. та інш. Анатомія свійських тварин / Мет. вказівки. Органи травлення (частина II. Передня кишка). Суми, 2013. 16 с.
- 18.Камбур М. Д., Плюта Л. В., Лівощенко Є. М. та інш. Анатомія свійських тварин / Мет. вказівки. Органи травлення (частина I. Головна кишка). Суми, 2013. 40 с.
- 19.Камбур М. Д., Плюта Л. В., Лівощенко Є. М. та інш. Анатомія свійських тварин / Мет. вказівки. Органи сечовиділення. Суми, 2012. 16 с.
- 20.Камбур М. Д., Плюта Л. В., Лівощенко Є. М. та інш.. Морфологія сільськогосподарських тварин / Мет. вказівки. Гістологія епітеліальної тканини. Суми, 2012. 20 с.
- 21.Камбур М. Д., Плюта Л. В., Лівощенко Є. М. та інш. Анатомія свійських тварин / Мет. вказівки. Статева система самок. Суми, 2011. 18 с.
- 22.Камбур М. Д., Плюта Л. В., Лівощенко Є. М. та інш. Анатомія свійських тварин / Мет. вказівки. Статева система самців. Суми, 2011. 18 с..
- 23.Камбур М. Д., Плюта Л. В., Лівощенко Є. М. та інш. Анатомія свійських тварин / Мет. вказівки. Анatomія головного мозку. Суми, 2012. 20 с.
- 24.Костюк В.К. Анатомія сільськогосподарських тварин (курс лекцій) / навч. посіб. К.: Аграрна освіта, 2003. 70 с.
- 25.Камбур М. Д., Плюта Л. В., Лівощенко Є. М. та інш. Скелет, міологія, дерматологія. 1 частина. Методичні вказівки для студентів з індивідуальним графіком навчання. Суми, 2009. 30 с.
- 26.Камбур М. Д., Плюта Л. В., Лівощенко Є. М. та інш. Нутроці і інтегрувальні системи. 2 частина. Методичні вказівки для студентів з індивідуальним графіком навчання. Суми, 2009. 30 с.
- 27.Камбур М. Д., Плюта Л. В., Лівощенко Є. М. та інш. Ангіологія / анатомічний українсько-латинсько-англійський словник-довідник. Суми: СНАУ, 2008. 45 с.
- 28.Камбур М. Д., Плюта Л. В., Лівощенко Є. М. та інш. Нервова система / методичні вказівки щодо проведення лабораторно-практичних занять та самостійної роботи. Суми: СНАУ, 2008. 60 с.
- 29.Камбур М. Д., Плюта Л. В., Лівощенко Є. М. та інш. Анатомія дихання / методичні вказівки щодо проведення лабораторно-практичних занять та самостійної роботи. Суми, 2008. 44 с.

6.3.3 Інші джерела

6. 4 Додаткові джерела

30. Костюк В.К. Атлас анатомії свійських тварин. Синдесмологія. Міологія / навч. посіб. Вінниця: Нова книга. 2007, 76 с.
31. Піхтірьова А.В., М. Д. Камбур, Л. В. Плюта., Є. М. Лівощенко та інш.: Словник-довідник ветеринарно- медичних термінів (латинсько-українсько-англійський). Суми: СНАУ, 2018. 110 с.
32. Костюк В.К. Тестові завдання з морфології сільськогосподарських тварин / посібник з кредитно-модульної системи організації навчального процесу . К.: Аграрна освіта, 2005. 106 с.
33. Рудик С.К. Анatomія свійських тварин / Практикум. К.: Агропромвидав України, 2000. 248 с.
34. Левчук В.С. Українсько-латинський словник анатомічних термінів: Навчальний посібник / Левчук В.С., Костюк В.К.. – К.: Аграрна освіта. – 2004. – 184с.

6.5. Програмне забезпечення

35. Робоча програма (силабус) освітнього компонента «Анатомія з латинською ветеринарною термінологією»
36. Дистанційні навчальні курси в системі Moodle.

Додаток 1

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні 16/14	Практичні /семінарські	Лабораторні 60/46	
				74/90	

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ) зі змінами

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендовані література ⁷
	Аудиторна робота			Сам робота	
	Лк	П.з	Лаб . з.	Прак. скл.ОК	
1 семестр	16		60	74	
Тема 1. Фонетика і граматика латинської мови.			28	34	1,2,27,31,32,34,35,36
1. Вивчення латинського алфавіту. Класифікація звуків їх вимова Вивчення буквосполучення приголосних та голосних.			2	4	
2. Дифтонги та диграфи. Вивчення правил наголосу в латинській мові.			2	2	
3. Вивчення граматичних категорій дієслова.			2	2	
4. Іменник. Структура анатомічних термінів. Неузгоджене визначення. Послідовність дій при перекладі на латинську мову термінів с неузгодженим визначенням.			2	2	
5. Відмінювання латинських іменників першої відміни однини.			2	2	
6. Відмінювання латинських іменників другої відміни однини.			2	2	
7. Відмінювання латинських іменників третьої відміни.			2	2	
8. Відмінювання латинських іменників четвертої відміни.			2	2	
9. Відмінювання латинських іменників п'ятої відміни.			2	2	
10. Відмінювання прикметників першої групи.			2	2	
11. Узгодження прикметників з іменниками.			2	2	
12. Відмінювання прикметників другої групи. Вивчення ступенів порівняння прикметників.			2	2	
13. Вивчення числівників, прислівників і займенників, сполучників і прийменників, їх узгодження.			2	6	

⁷ Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

14. Префікси в анатомо-гістологічній термінології Латинські та грецькі числівники в ролі префіксів.			2	2		
Тема 2. Біоморфологічні закономірності будови і розвитку організму.	2		2	2		1,3,4, 5,14,16,20, 24,25,31,36
15. Анatomічні площини і напрямки, частини та ділянки тіла тварини. Вивчення загальних анатомічних термінів.			2	2		
Тема 3. Будова осьового скелету.	2		6	6		1,3,4,5,14,24,2 5,31,36
16. Вивчення будови поперекового хребця та вивчення будови грудного відділу.			2	2		
17. Вивчення будови шийного відділу хребта тварин.			2	2		
18. Вивчення будови поперекового, крижового і хвостового відділів осьового скелета тварин. Вивчення будови ребра, реберного хряща, грудини, грудної клітки.			2	2		
Тема 4: Скелет кінцівок.	2		6	6		1,3,4, 5, 24,25, 31,36
19. Вивчення будови скелета поясу грудної і тазової кінцівки.			2	2		
20. Вивчення кісток стилоподію грудної і тазової кінцівок.			2	2		
21. Вивчення будови кісток зейгоподію, автоподію грудної і тазової кінцівки瑞斯ъских тварин.			2	2		
Тема 5: Скелет голови.	2		4	6		1,3,4, 5, 24,25, 31,36
22. Вивчення кісткового складу черепа, будови дорсальної, вентральної, потиличної, бокої поверхні черепа.			2	2		
23. Вивчення внутрішньої будови черепа, будови нижньощелепної і під'язикової кістки.			2	4		
Тема 6: Синдесмологія – вчення про з'єднання кісток.	2		2	4		1,3,4,5,8,24,30 31,36
24. Вивчення загальної характеристики з'єднань кісток і осьового скелета. Вивчення з'єднання кісток грудної і тазової кінцівок.			2	4		
Тема 7: Міологія – вчення про м'язи.	2		8	8		1,4, ,13,24,25, 30,31,36
25. Вивчення м'язів плечового поясу, грудної і черевної стінок, дорсальних і вентральних м'язів хребтового стовпа, вентральних м'язів шиї. М'язи голови.			2	2		
26. Вивчення мускулатури плечового і ліктьового суглобів.			2	2		
27. Вивчення м'язів зап'ясткового і пальцевих суглобів.			2	2		

28. Вивчення мускулатури кульшового і колінного суглобів. Вивчення м'язів заплесневого і пальцевих суглобів.			2	2		
Тема 8: Загальний шкірний покрив.	2		4	8		1,4, ,20,24,25, 31,33,35,36
29. Вивчення будови шкіри.			2	4		
30. Вивчення рогових та залозистих похідних шкіри.			2	4		
Всього за 1 семестр.	16		60	74	-	
2 семестр						
Тема 9: Загальна характеристика внутрішніх органів. Головна кишка. Передня кишка.	2		10	16		1,4, 5,9,17,18, 26,31,33,35,36
31. Вивчення будови роту і ротової порожнини.			2	2		
32. Вивчення будови зубів, зубна формула.			2	4		
33. Вивчення будови язика та м'язів язика і під'язикового апарату.			2	4		
34. Вивчення будови стравоходу, будови однокамерного шлунка.			2	2		
35. Вивчення будови шлунка жуйних.			2	4		
Тема 10: Середня кишка і задня кишка.	2		4	6		1,4, ,12,24,26, 33, 35,36
36. Вивчення будови тонкого відділу кишечника, і його залоз.			2	2		
37. Вивчення будови товстого відділу кишечнику.			2	4		
Тема 11: Дихальний апарат.	2		4	4		1,4,5,24,26,29, 34,35,36
38. Вивчення будови носу, носової порожнини, гортані.			2	2		
39. Вивчення будови трахеї, легенів.			2	2		
Тема 12: Сечостатевий апарат	2		6	8		1,4,5,9,10,15,1 9,21,22,31,36
40. Вивчення будови органів сечовиділення: нирки, сечоводи, сечовий міхур, сечівник.			2	4		
41. Вивчення будови статевих органів самців.			2	2		
42. Вивчення будови статевих органів самок.			2	2		
Тема 13: Будова серця. Лімфатична система.	2		8	10		1,4, ,7,9,27,31, 34,35,36
43. Вивчення будови серця. Кола кровообігу.			2	2		
44. Вивчення великого кола кровообігу. Дуги аорти, підключичної, грудної і черевної аорти, зовнішньої і внутрішньої клубових артерій.			2	4		
45. Вивчення вен тіла тварини.			2	2		
46. Вивчення лімфатичної системи.			2	2		
Тема 14: Органи імуногенезу і кровотворення.	2		2	2		1,4,5,24,26,31, 34,35,36
47. Органи імуногенезу і кровотворення.			2	2		

Ендокринні залози.					
Тема 15. Нервова система. Органи чуття	2		12	14	1,4,5,6,9,11,23 28,31, 14, 35, 36
48. Вивчення спинного мозку.			2	2	
49. Головний мозок, розподіл його на відділи, вивчення похідних 5-го і 4-го мозкових міхурів			2	4	
50. Вивчення похідних 2-го і 3-го мозкових міхурів.			2	2	
51. Вивчення похідних першого мозкового міхура.			2	2	
52. Вивчення шийних, грудних, поперекових, крижових і хвостових спинномозкових нервів. Вивчення черепно-мозкових нервів.			2	2	
53. Вивчення зорового аналізатору. Вивчення аналізатору слуху і рівноваги			2	2	
Навчальна практика:					
1. Ознайомлення студентів з правилами техніки безпеки роботи з живими тваринами. Вивчення на живій тварині частин тіла.				6	1, 2, 22, 23, 24, 25, 35, 36
2. Вивчення проекцій кісток скелета, суглобів та шкірного покриву з його похідними, розміщення та взаємозв'язку зі скелетом мускулатури на живій тварині.				8	1, 2, 22, 23, 24, 25, 35, 36
3. Особливості будови і топографії системи органів травлення та дихання, розташування органів дихання і сечостатевої системи тварин.				8	1, 2, 22, 23, 24, 25. , 35, 36
4. Вивчення розміщення органів серцево-судинної, нервової систем та органів чуття на тілі тварини, їх будова.				8	1, 2, 22, 23, 24, 25, 35, 36
Всього за 2 семестр.	14		46	60	30
Всього	30		106	134	30

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
Осінній семестр			
6.	Опитування на лабораторно-практичних заняттях, контрольна робота, тести та аналіз знань студентів	85/85%	7, 12, 15 тижні
7.	Комп'ютерне тестування (атестація)	15/15%	8 тиждень
Весняний семестр			
8.	Опитування на лабораторно-практичних заняттях,	40/40%	8, 12, 15

	контрольна робота, тести та аналіз знань студентів		тижні
9.	Комп'ютерне тестування (атестація)	15/15%	8 тиждень
10.	Практична складова ОК: Виготовлення анатомічного препарату, препарування окремих органів, систем органів тощо, аналіз знань студентів	15/15%	15 тиждень
11.	Іспит – тест множинного вибору	30/30%	15 тиждень